

Stadsbyggnadsförvaltningen
plan@tyreso.se
Tyresö Kommun
13581 TYRESÖ

YTTRANDE över förslag till planprogram för **Trollbäckens centrumstråk**.

Vi motsätter oss alla planer som bidrar till en, enligt vår uppfattning, alltför snabb befolkningsökning i Tyresö. Se bilaga befolkningstillväxt.

Naturskyddsföreningen anser att Tyresös planerade bostadsbyggnadsprogram kan genomföras först efter en väsentligt utbyggd kollektivtrafik och minskad biltrafik. Energiförbehovet är mycket större för att förflytta en bil än en människa med SL – energi som kan användas till annat.

70% av den energi en människa använder skapas av fossila bränslen idag. Se bilaga klimat.

Lös Klimatpåverkan, trafiksituationen och pendlingen först.

Planen hänvisar till Agenda 2030 och att lösa Klimatkrisen. Det gillar vi. Sid 8 i planförslaget. Gudöbroleden är igenkorkad både morgon och eftermiddag pga den arbetspendling som skär genom det planerade centrumstråket. Ett större centrum tillsammans med en större skola nära Alléplan riskerar att korka igen leden ytterligare, där det idag redan är ohållbart. Beteendeförändringar och minskad trafik krävs som förutsättning för planen. Haninges redan genomförda bostadsbyggen och dess invånares användande av Gudöbroleden har ätit upp alla positiva effekter som eventuellt ökat bussåkande av Trollbäckens invånare medfört. Bussarna är fulla med stående passagerare på motorvägen till och från Gullmarsplan och bilarna är fler idag än för ett par år sedan. Vi vill att trafiken mäts på Gudöbroleden och Nynäsvägen och att kommunen årligen presenterar siffror till medborgarna på hur trafikmängden ändras och hur/om Tyresöborna ändrar sitt beteende. Utifrån dagsläget kan man som invånare, politiker och samhällsplanerare lätt motivera ett mycket restriktivt byggande i Trollbäcken och i Haninges "Gudöbro-område".

Förslag på åtgärder för att få minskad trafik

Biltullar över Gudö Å, vid passage mellan Drevviken och Ältasjön samt förbi Hellasgården. Utbyggda Infartsparkeringar. (Idag är infartsparkeringarna fyllda vid 7:00).

Egen bussfil längs Gudöbroledens hela sträckning i Tyresö kommun från Gudö Å till Hanvikens skola. Bussfilen kan ta en fil i anspråk, om omskytning görs mitt på dagen.

Trafikljusen ska automatiskt slå om för obehindrad busstrafik.

Diskussion med företag så att de lägger sitt huvudkontor i Tyresö - Karriär i Tyresö möjlig. Fler bussar måste sättas in i rusningstrafik.

Subventionerade SL-kort till de som åker kollektivt från Tyresö.

Resenärer bör få rabatt när man åker ståendes, bussen bara åker förbi (full) eller bara inställd.

Gräv ned Gudöbroleden vid Alléplan. Den stora exploatering som sker/skett i Haninge och Trollbäcken borde gett skatteunderlag för att göra det.

Spårtrafik bör utredas innan centrum byggs, var eventuell station och spår ska dras visas i översiktsplanen. Detta måste bestämmas innan centrum byggs ut/om.

När trafiken minskat...

Ett förbättrat Trollbäckens centrum är bra. Att centrera affärer, bibliotek, vård, restauranger och arbetsplatser kring ett torg med bra kollektivtrafik är bra. Den norra delen kan bebyggas mellan Gudöbroleden och Vendelsövägen med kontor, bostäder och befintliga verksamheter. Dessa bör vara kvar på samma villkor och som delar i större hus. En promenad längs Gudöbroledens 70km/h-sträcka som på bild i förslaget på sid 19 tror vi inte på. Istället tror vi bebyggelse längs Gudöbroleden kan fungera som bullerskydd med en buffertzona för farligt gods närmast Gudöbroleden och med fler infartsparkeringar nära busshållplatser med träd som också dämpar buller. Rondellen har redan trevliga björkar.

...grönstråk och centrum istället för centrumstråk

Vi tror att ett 1,5 km långt centrumstråk är sämre än ett väl sammanhållet centrum. Man kan lockas att nyttja bilen för förflyttning längs stråket om det blir utdraget. Trafikled ska bli stadsgata sid 11. –Stadsgata vill vi inte ha – vi måste bryta upp med natur kring varje hus. Spridningsvägar för djur måste upprätthållas. Gröna områden nära boendet prioriteras. De gator som måste finnas ska vara öppna parkliknande gator med mycket grönt utefter och mellan husen.

På den västra sidan av norra delen samt på hela södra delen ska stor hänsyn tas till den befintliga villabebyggelsen och den gröna karaktären. Vi vill inte ha sammanhängande fasader utan mycket grönt utrymme mellan husen. Viktigt är att parker är bullerfria. En grön promenadväg, "grönstråk" över den nedgrävda Gudöbroleden till Alléplan och vidare till Drevviken vid Fornuddsparken är vår vision. Tvärtemot stadsgata.

...fler arbetstillfällen

Aktivt, nära, varierat och tillsammans. Fler arbetstillfällen är bra och skulle kunna ge ett mer lokalt aktivt Trollbäcken. Vi tycker inte Trollbäckens identitet är tillräckligt nära och tillräckligt tillsammans idag utan att för många invånare pendlar ut ur Trollbäcken till sina arbeten och att Gudöbroleden har korkats igen. En vid Alléplan nedgrävd Gudöbroled knyter ihop oss till ett Trollbäcken. Välkommande, företagsamt, varierat och grönt är bra ledord – Sid 9.

...Samarbete

På sid 26 beskrivs vilka aktörer som ska delta i centrumstråkets utveckling.

Här föreslår vi att klimatexperter (tex. från Naturvårdsverket), boende i Trollbäcken, busspendlare från Trollbäcken och Haninge, Trafikverket som har rådighet över Gudöbroleden, Haninge kommun och inte minst företagare som finns eller kommer att etablera sig på marken, också ingår. Företagare vet bäst hur affärer drivs. Låt dessa vara med och utforma sina lokaler.

Varför har Järnia lagt ned? Varför har en trädgårdshandel lagt ned? Varför har en restaurang med bästa "skyltläget" vid Gudöbroleden vid Alléplansrondellen tillkommit? Varför har byggfirmans baksida mot Gudöbroleden höjts? Detta är frågor som bör utredas.

...Grön strategi/klimatstrategi

En sammanhållen GRÖN strategi för hela planområdet bör tas fram. Jmfr med Norra Tyresö Centrums "Gröna strategier" från 2015.

En klimatstrategi bör upprättas med bl.a. energisparåtgärder typ solceller, solfångare etc.

Vi yrkar på att planprogrammet avvaktas tills trafiksituationen fått en lösning, spårbunden trafik bestämts och klimatpåverkan kraftigt minskat från boende i Trollbäcken. Därefter kan planen återuppstå men då med namnet: "Trollbäckens centrum – klimatanpassat och nära dig."

Tyresö 2017.11.30

Naturskyddsföreningen Tyresö

gm Carl Welinder, Solveig Dahl och Kjell Borgström

Bilaga befolkningstillväxt

Vi vidhåller vår tidigare uppfattning att den, i den nya översiktsplanen, föreslagna befolkningstillväxten i Tyresö är alldeles för hög med hänsyn till tillgänglig bebyggbar mark. Förslaget innebär "34% mer av allt".

Landstingets regionala bedömning av behovet av nya bostäder i Tyresö är 150-300 nya bostäder/år. Detta motsvarar ca 9000-18000 nya invånare i Tyresö 2035.

Vi anser att den lägre siffran är mer relevant med hänsyn till kommunens geografiska läge (återvändsgränd), gröna profil (naturnära), bristande arbetsmarknad (omfattande pendling), bristande kollektivtrafik (avsaknad av spårbunden trafik) och övriga trafikproblem (bilköer). Tyresö måste inte vara "bäst i klassen" och bygga max. antal bostäder enligt Landstingets bedömning.

För att hantera en ökande befolkning har Landstinget reviderat framskrivningar av länets befolkning 2030 och 2050. I dessa bedömer man att behovet av nya bostäder i Tyresö är mellan 150 och 300 bostäder/år fram till 2030. Enligt Samrådsredogörelsen till nya ÖP.

Tyresö är redan den 14:e befolkningstätaste kommunen i Sverige (av 290) med ca 675 inv./km² trots att ca 1/3 av marken är skyddad i Naturresevat eller Nationalpark.

Som jämförelse kan nämnas Uppsala med 97, Nynäshamn med 77, Enköping 35 eller Gotland med 18 inv./km²

Befolkningsutveckling

I antagna översiktsplan Tyresö 2035 förutsätts att kommunens invånarantal skall öka från ca 47.000 idag till ca 63.000 år 2035. Alltså ca 16.000 fler invånare. En ökning med 34%.

16.000 fler invånare innebär 34% "mer av allt":

- 5400 fler lägenheter (300 per år), kraftigt utbyggd kollektivtrafik med större bussdepå/T-banedepå och mer biltrafik med p-platser.
- Fler/större förskolor, skolor med skolgårdar, bibliotek, idrottsanläggningar och lekplatser.
- Utbyggd vård och omsorg, service, handel och övriga kommersiella lokaler (större centrum) och föreningsverksamhet. Tex motsvarar 20.000m² mer ytor för handel, ca fyra fotbollsplaner och vidhängande parkeringsytor på 50.000m², ca 10 fotbollsplaner.
- Utbyggd infrastruktur med mer kraftnät/-stationer, större kretsloppscentral och fler återvinningsstationer, utbyggt Va-nät med nytt vattentorn och utbyggd fjärrvärme.

Sammantaget riskerar detta medföra att ny mark (även grönområden) måste tas i anspråk när vi istället med ökad befolkning behöver mer närnatur, mer skyddad natur och utbyggd friluftsvksamhet.

Vi vill i stället att Tyresö växer långsammare, med max 150 bostäder per år och utvecklar sina gröna kvaliteter och blir Stockholmsregionens förstklassiga rekreatiomsområde.

Tyresö 2017.11.30

Naturskyddsföreningen Tyresö

gm Kjell Borgström, Carl Welinder och Solveig Dahl

Bilaga klimat

Tyresö bör minska klimathotet i linje med Sveriges klimatmål.

Med Tyresös expansiva bostadsbyggnadsprogram riskerar man att det nationella utsläppsmålet för växthusgaser åsidosätts om inga åtgärder vidtas. Därför bör en övergripande strategi och MKB utarbetas för all planerad bostadsbebyggelse i Tyresö innan fler projekt beslutas.

I flera aktuella planbeskrivningar påstås att "Inga nationella, regionala eller kommunala miljömål åsidosätts".

Detta kan möjligen stämma för varje projekt för sig. Men inte om man ser på alla projekten tillsammans.

Vi anser därför inte att påståendet stämmer utan menar istället att utsläppen av växthusgaser ökar per person då en redan överbelastad biltrafikapparat blir ännu mer överbelastad.

Tyresös negativa klimatpåverkan på grund av ökad biltrafik måste lösas och trafikstockningar i Tyresö och på infartsvägarna mot Stockholm upphöra.

Fler bostäder bör inte byggas i Tyresö innan trafikens klimatpåverkan minskat och Tyresö fått en utbyggd kollektivtrafik för energieffektiv pendling.

Tyresö 2016.09.30

Naturskyddsföreningen Tyresö

gm Kjell Borgström, Carl Welinder och Solveig Dahl